

Τράπεζα Θεμάτων Ιστορία Β' Λυκείου

GI_V_IST_0_13844

ΟΜΑΔΑ Α**ΘΕΜΑ 1****1.α.**

(1) Να συμπληρώσετε τα κενά του αποσπάσματος, βάζοντας στην κατάλληλη θέση μία από τις ακόλουθες λέξεις (τρεις λέξεις περισσεύουν): *βιβλιοθήκη, Βαλκανική, ανθρωπιστικός, πανεπιστήμιο, χειρόγραφο, Ιταλική, τυπογραφία, σπάνιος.*

Η Αναγέννηση και ο Ανθρωπισμός σύντομα ξεπέρασαν τα όρια της _____ Χερσονήσου. Η Γαλλία, η Γερμανία, οι Κάτω Χώρες και η Ιβηρική Χερσόνησος έγιναν εστίες της Αναγέννησης στη δυτική Ευρώπη. Σημαντική επίσης υπήρξε η _____ κίνηση σε πόλεις, όπου υπήρχαν _____ και εκδοτικά κέντρα: στην Αμβέρσα, στο Παρίσι, στο Στρασβούργο. Στη διάδοση της Αναγέννησης και του Ανθρωπισμού καταλυτική υπήρξε και η εφεύρεση της _____. Ως τα μέσα του 15ου αι. τα βιβλία ήταν _____ και γι' αυτό ακριβά

(μονάδες 5)

Απάντηση: ιταλικής, ανθρωπιστική, πανεπιστήμια, τυπογραφίας, χειρόγραφα

(2) Να αντιστοιχίσετε τα δεδομένα της στήλης Α με εκείνα της στήλης Β. Δύο στοιχεία της στήλης Β περισσεύουν.

A	B
1. Αλέξιος Α΄ Κομνηνός	α. Καρδινάλιος Ουμβέρτος
2. Αδαμάντιος Κοραής	β. Αυτοκρατορία της Νίκαιας
3. Ηγεμονίδα του Κιέβου Όλγα	γ. Πρόνοιες
4. Ιωάννης Βατάτζης	δ. Αποστολή στη Μοραβία
5. Κύριλλος και Μεθόδιος	ε. Μάχη στο Ματζικέρτ
	στ. Μετακένωση
	ζ. Οριστικός Εκχριστιανισμός των Ρώσων

(μονάδες 5)

Απάντηση: 1-γ, 2-στ, 3-ζ, 4-β, 5-δ

1.β. Να αποδώσετε το περιεχόμενο των ιστορικών όρων: Διανομή της Ρωμανίας, ιερός πόλεμος (τζιχάντ).

(μονάδες 8+7=15)

Διανομή της Ρωμανίας: Στα τέλη Μαρτίου 1204 οι σταυροφόροι που στις 17 Ιουλίου 1203 είχαν καταλάβει την Κωνσταντινούπολη, στο πλαίσιο της Δ΄ Σταυροφορίας, συνυπέγραψαν τη συμφωνία διανομής της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας (Ρωμανία= Βυζαντινή αυτοκρατορία). Η άλωση της Κωνσταντινούπολης πραγματοποιήθηκε στις 13 Απριλίου 1204.

ιερός πόλεμος (τζιχάντ): για τους μουσουλμάνους μεγάλη σημασία είχε ο ιερός πόλεμος (τζιχάντ), δηλαδή η υποχρέωση των πιστών να διαδώσουν με το σπαθί τη θρησκεία τους στους «απίστους». Οι μάρτυρες της πίστης εξασφάλιζαν την είσοδό τους στον Παράδεισο. Η πίστη αυτή των μουσουλμάνων υπήρξε σημαντικός παράγοντας της ραγδαίας εξάπλωσης του Ισλάμ.

ΘΕΜΑ 2

2.α Με ποια μέτρα ο Καρλομάγνος ενίσχυσε την εσωτερική οργάνωση του Φραγκικού Βασιλείου;

(μονάδες 12)

Για να ενισχύσει την εσωτερική οργάνωση του κράτους του ο Κάρολος πήρε τα ακόλουθα μέτρα:

1. Διαίρεσε τη φραγκική επικράτεια σε 200 περίπου κομητείες. Οι κόμητες ασκούσαν, με τη βοήθεια των επισκόπων τη στρατιωτική και πολιτική διοίκηση, και συγχρόνως ήταν δικαστές και φοροεισπράκτορες.
2. Καθιέρωσε το θεσμό των βασιλικών απεσταλμένων, οι οποίοι θα επέβλεπαν την εφαρμογή των νόμων και των διαταγμάτων που εξέδιδε.
3. Προχώρησε σε εκκλησιαστική μεταρρύθμιση που συμπλήρωσε τη διοικητική μεταρρύθμιση. Η Εκκλησία απετέλεσε από τότε παράγοντα συνοχής και ενότητας.
(Η απάντηση βρίσκεται στη σελίδα 29 του σχολικού βιβλίου)

2.β Ποιοι λόγοι οδήγησαν τους Ευρωπαίους στην αναζήτηση νέων δρόμων προς την Ανατολή;

(μονάδες 13)

Ήδη από τον Μεσαίωνα οι Ευρωπαίοι έμποροι, ακολουθώντας το δρόμο του μεταξιού προς την Κίνα, είχαν σχηματίσει για την Ασία την εικόνα μιας μυστηριώδους και πλουσιότατης περιοχής της γης, Τη φαντασία των Ευρωπαίων είχε εξάψει και το έργο του Μάρκο Πόλο(1254-1324) *Βιβλίο των Θαυμάτων*, στο

οποίο ο τολμηρός εξερευνητής αφηγείται με μυθιστορηματικό τρόπο τις εντυπώσεις του από το εικοσαετές ταξίδι του (1271-1291) σε χώρες της Ανατολής.

Η κυριαρχία, όμως, των Οθωμανών Τούρκων στη δυτική Ασία και στις χώρες της Ανατολικής Μεσογείου απέκλεισε τους δρόμους επικοινωνίας με αποτέλεσμα να είναι δύσκολη, αν όχι αδύνατη, η μεταφορά ασιατικών προϊόντων προς την Ευρώπη.

Παράλληλα ο μονοπωλιακός έλεγχος του εμπορίου των μπαχαρικών στη Μεσόγειο από τους Βενετούς και τους Άραβες και η έλλειψη πολύτιμων μετάλλων στην Ευρώπη, καθιστούσαν αναγκαία την αναζήτηση καινούριων δρόμων προς τις χώρες της Ανατολής.

Εξάλλου, η πορεία προς τη διαμόρφωση εθνικών κρατών και ο έντονος ανταγωνισμός μεταξύ των μοναρχών οδήγησαν τις ευρωπαϊκές χώρες στην ανάληψη πρωτοβουλιών για την ενίσχυση του εμπορίου τους και της οικονομικής τους δύναμης. Μέσα στο πλαίσιο αυτό τα περισσότερα οργανωμένα εξερευνητικά ταξίδια χρηματοδοτήθηκαν άμεσα ή έμμεσα από ηγεμόνες.

Η Ισπανία και η Πορτογαλία, εκμεταλλευόμενες και την πλεονεκτική γεωγραφική θέση τους, πρωτοστάτησαν στον τομέα αυτό.

(Η απάντηση βρίσκεται στις σελίδες 122-123 του σχολικού βιβλίου)

Επιμέλεια: Χαιρέτη Αγγελική